

Dosarul nr. 2a-3062/2019

(2-17207479-02-2a-31072019)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru, judecător Angela Braga)

DECIZIE

07 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele completului, judecător

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu și Veronica Negru

Grefier:

Elena Fortuna

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Serghei Cebotari în interesele societății cu răspundere limitată "Avi Clima", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 mai 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva întreprinderii mixte compania de asigurări "Grawe Carat Asigurări" societate pe acțiuni și societății cu răspundere limitată "Avi Clima", intervenient accesoriu Ruslan Harabagiu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 30 octombrie 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Avi Clima" și Ruslan Harabagiu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.5-9 vol.I).

În motivarea acțiunii, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a invocat că la 26 mai 2016, în mun. Chișinău, str. Aeroport intersecție cu str. Muncești, s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia s-au tamponat automobilul de *****, cu nr. de înmatriculare *****, care aparține lui Valeriu Buga, condus de Vasile Bragan, cu automobilul de model *****, cu nr. de

înmatriculare *****, care era deținut în posesie de către SRL "Avi Clima" și era condus de către Ruslan Harabagiu.

Afirmă că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Ruslan Harabagiu.

Precizează că la momentul producerii accidentului, autoturismul de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, era deținut în locațiune de către SRL "Avi Clima", care nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă.

Menționează că SRL "Avi Clima" deținea în posesie autoturismul implicat în accidentul rutier în baza contractului nr. 2/16M de locațiune a autoturismului personal în scopuri administrative din data de 01 ianuarie 2016, termenul locațiunii fiind stabilit până la 31 decembrie 2016.

Susține că SRL "Avi Clima" - posesorul legal al autoturismului vizat, nu a executat obligația prevăzută de art. 4 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Astfel, la data de 09 iunie 2016, persoana păgubită s-a adresat cu o cerere către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, solicitând acordarea despăgubirilor ce i se cuvin conform prevederilor legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul de circulație produs la data de 26 mai 2016.

Comunică, că în legătura cu faptul că SRL "Avi Clima", posesor legal al mijlocului de transport nu a respectat dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, la data de 09 august 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea menționată și în baza Ordinului nr. OVS/446/17 din 09 august 2017, a achitat persoanei păgubite, din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate autovehiculului *****, cu nr. de înmatriculare *****, în sumă totală de 44268,51 lei.

Relatează că la data de 14 august 2017, în adresa pârâților au fost expediate pretenții, prin care Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a solicitat recuperarea despăgubirilor acordate persoanei păgubite în accidentul rutier menționat, și deși pretențiile au fost recepționate, până în prezent solicitările nu au fost satisfăcute.

Invocă, că autoturismul de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, deși aparține cu drept de proprietate lui Octavian Harabagiu, asupra mijlocului de

transport concomitent, a fost înregistrat și contract de comodat în favoarea lui Ruslan Harabagiu, potrivit răspunsului Comisiei Naționale a Pieței Financiare din 28 iunie 2017. Ulterior, la 01 ianuarie 2016, mijlocul de transport a fost transmis în posesia SRL "Avi Clima", în baza contractului nr. 2/16M de locațiune a autoturismului personal în scopuri administrative pe o durată până la 31 decembrie 2016.

Precizează că Ruslan Harabagiu, la momentul producerii accidentului rutier, exercita funcțiile încredințate de către SRL "Avi Clima".

Menționează că în temeiul art. 618 și art. 619 alin. (2) Cod civil, pârâtul este ținut să plătească Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule dobândă de întârziere în mărime de 950,76 lei, conform calculului anexat la cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Central) din 13 martie 2018, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA și Octavian Harabagiu (f.d.68 vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus cerere de concretizare a acțiunii, indicând în calitate de pârâți ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" și SRL "Avi Clima" și în calitate de intervenient accesoriu pe Ruslan Harabagiu, solicitând încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 90-93).

În motivarea cererii de concretizare a acțiunii, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cuprinsul cererii de chemare în judecată depusă inițial, suplimentar invocând că în baza răspunsului parvenit de la Agenția Servicii Publice din 15 mai 2018, persoana vinovată Ruslan Harabagiu, deținea autovehiculul în bază de comodat, iar la momentul producerii accidentului rutier avea contractată asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto RCAI-002113117 din 02 martie 2016 cu ÎM CA "Grawe Carat Asigurări", iar ultima a refuzat să plătească despăgubirea de asigurare, în temeiul art. 8 alin. (2) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006.

Solicită, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, încasarea în mod solidar din contul ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" și SRL "Avi Clima" a despăgubirii de asigurare în mărime de 44268,51 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 950,76 lei, a cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat în mărime de 1367 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 2500 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 07 mai 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule. S-a încasat de la SRL "Avi Clima" în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule suma de 44268,51 lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată, în ordine de regres; suma de 950,76 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 25 august 2017 – 18 octombrie 2017 și suma de 3867 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei. S-au respins ca fiind neîntemeiate pretențiile Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" (f.d.154; 157-164 vol.I).

La 04 iunie 2019 și la 18 septembrie 2019, avocatul Serghei Cebotari în interesele SRL "Avi Clima" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 07 mai 2019, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule să fie respinsă, sau despăgubirea de asigurare să fie încasată de la asigurătorul de răspundere civilă și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4000 lei (f.d.156; 179-184 vol.I).

În motivarea apelului, SRL "Avi Clima" a invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, întrucât aceasta este ilegală și neîntemeiată.

Susține că Ruslan Harabagiu, la momentul producerii accidentului rutier, posedă polița de asigurare eliberată de ÎM CA "Grawe Carat Asigurări", prin care a fost asigurată răspunderea civilă a lui Ruslan Harabagiu pentru vătămare corporală sau deces, avarierea sau distrugerea de bunuri ale terțelor persoane.

Menționează că asigurătorul de răspundere civilă a fost înștiințat despre survenirea cazului asigurat, și astfel, deși despăgubirea de asigurare urma să fie achitată de asigurătorul de răspundere civilă, aceasta a fost achitată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, răspundere care se angajează doar în cazul lipsei poliței de asigurare de răspundere civilă.

Precizează că despăgubirea de asigurare a fost achitată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, care nu avea temeii pentru achitarea acesteia.

Afirmă că pârâții nu au recepționat nici un fel de somație, invitație, telegramă cu privire la data stabilită în vederea constatării daunei, aceasta fiind constatată în lipsa apelantului și a intimatului. La fel, dauna nici nu a fost constatată de Biroul

Național al Asigurătorilor de Autovehicule, dar de asigurătorul de răspundere civilă - ÎM CA "Grawe Carat Asigurări", care la fel nu a asigurat dovada invitării la constatare a asiguratului/utilizatorului.

Consideră că în aceste circumstanțe, aceștia au fost puși în imposibilitate de a opune eventualele obiecții față de constatarea avariilor și soluțiilor tehnologice adoptate de către inginerul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Precizează că există o singură telegramă, din 27 iunie 2017, privind invitarea pentru a face cunoștință cu evaluarea pagubei produse. Respectiv, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a făcut imposibilă determinarea pentru pârâți a întinderii prestației acestora.

Invocă, că asiguratul este Ruslan Harabagiu, persoana care a transmis autovehiculul în locațiune persoanei juridice este tot Ruslan Harabagiu, iar la volanul autovehiculului la momentul producerii accidentului se afla la fel Ruslan Harabagiu, iar prin urmare, riscul acestuia este considerat a fi asigurat.

Respectiv, obligația de plată aparține asigurătorului de răspundere civilă, nefiind astfel urmare, de către acesta a fost făcută plata unui lucru nedatorat, lipsind în acest sens și dreptul de regres.

Consideră că urmează a fi respinsă și pretenția intimatului cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, deoarece această cerință este una accesorie cerinței principale.

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului SRL "Avi Clima" și al intimatului Ruslan Harabagiu, avocatul Serghei Cebotari, a susținut cererea de apel depusă și a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule să fie respinsă, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul intimatei Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, avocatul Andrian Cotună, în ședința judiciară a susținut explicațiile scrise, date pe marginea apelului declarat de SRL "Avi Clima", solicitând respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră întemeiată și legală.

Reprezentantul intimatei ÎM CA "Grawe Carat Asigurări", Elena Malin, în ședința instanței de apel, a susținut referința depusă pe marginea apelului declarat de SRL "Avi Clima", solicitând respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră întemeiată și legală.

Audiind poziția reprezentanților părților și a reprezentantului participantului la proces, studiind materialele cauzei, prin prisma pertinentei și admisibilității, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră apelul declarat de SRL "Avi Clima" împotriva hotărârii primei instanțe depus în termen, or, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 07 mai 2019, iar apelul împotriva acesteia a fost depus la 04 iunie 2019 (f.d. 154; 156 vol.I).

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 alin.(1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În cadrul examinării cauzei, s-a stabilit că la data de 26 mai 2016, a avut loc un accident rutier la intersecția străzilor Aeroport și Muncești, mun. Chișinău, în rezultatul căruia s-au tamponat automobilele de ***** cu nr. de înmatriculare *****, care aparține lui Valeriu Buga, condus de Vasile Bragan, cu automobilul de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, care era deținut în posesie de către SRL "Avi Clima" și era condus de către Ruslan Harabagiu.

Vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul automobilului de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, Ruslan Harabagiu, conform sentinței Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 29 decembrie 2016 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017 (f.d. 31-33 ; 124-128; vol.I).

La data de 02 martie 2016, între ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" și Ruslan Harabagiu a fost încheiat contractul de asigurare a vehiculelor terestre nr. RCAI-002113117 cu termenul de valabilitate din 09 martie 2016 până la 08 martie 2017, pentru autovehiculul de model *****, cu nr. de înmatriculare ***** (f.d.96 vol.I).

Conform explicațiilor date de Ruslan Harabagiu către ÎM CA "Grawe Carat Asigurări", primul a declarat că este angajat al SRL "Avi Clima" (f.d.129 vol.I).

La data de 06 iulie 2016, ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" a deschis dosarul de daune nr. R/16/278, fiind întocmit proces-verbal de constatare a daunelor autovehiculului de ***** cu nr. de înmatriculare ***** (f.d. 25 vol.I).

Conform procesului-verbal enunțat, s-a refuzat plata despăgubirii persoanei păgubite, în temeiul art. 8 alin. (2) și (3) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2016.

Prin scrisoarea nr.1106/17 din 02 iunie 2017, ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" i-a comunicat lui Valeriu Buga că la data de 02 martie 2016, între ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" și Ruslan Harabagiu a fost încheiat contractul de asigurare a vehiculelor terestre nr. RCAI-002113117 cu termenul de valabilitate din 09 martie 2016 până la 08 martie 2017. În urma examinării cererii lui Valeriu Buga, ca urmare a accidentului rutier din 26 mai 2016, ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" a deschis dosarul de daună nr.R16278 la 06 iulie 2016. În urma regularizării dosarului de daune, s-a depistat că autovehiculul de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, a fost transmis în posesie către SRL "Avi Clima". Deoarece SRL "Avi Clima" nu și-a onorat obligația de a încheia un contract pe numele persoanei juridice, acesta a atras încetarea răspunderii asigurătorului pentru pagubele produse de către utilizatorii vehiculului model *****, cu nr. de înmatriculare ***** față de terțele persoane (f.d.24 vol.I).

Prin cererea de despăgubire, dosar FVS/091/17 din 09 iunie 2017, Valeriu Buga a solicitat Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, acordarea despăgubirii, ca urmare a accidentului rutier produs la data de 26 mai 2016 (f.d.21 vol.I).

La data de 14 iunie 2017, SRL "Antifraud Agency" a întocmit procesul-verbal nr.17-081 de constatare a pagubelor vehiculului avariat marca *****, cu nr. de înmatriculare ***** (f.d.35-36 vol.I).

La 23 iunie 2017, SRL "Antifraud Agency" a întocmit actul de evaluare la procesul-verbal de constatare a pagubelor nr.17-081, conform căruia costul reparației pentru restabilirea autovehiculului *****, nr. de înmatriculare *****, la o stație autorizată de deservire tehnică, cu înlocuirea pieselor avariate, constituie 46768,51 lei (f.d.37 vol.I).

Prin telegrama din 27 iunie 2017, Ruslan Harabagiu a fost invitat la data de 04 iulie 2017 să facă cunoștință cu evaluarea pagubei produse autovehiculului de ***** cu nr. de înmatriculare ***** (f.d.34 vol.I).

Prin răspunsul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, nr.04-1871 din 28 iunie 2017, adresat Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, la data de 26 mai 2016, numărul de înmatriculare de stat *****, aparținea mijlocului de transport de marca *****, proprietar Octavian Harabagiu. Concomitent, s-a înregistrat contract de comodat în favoarea lui Ruslan Harabagiu (f.d.20 vol.I).

Conform adeverinței nr.1078p din 15 mai 2018, eliberată de Agenția Servicii Publice, mijlocul de transport *****, cu nr. de înmatriculare *****, la data de 09 aprilie 2013 a fost înmatriculat după Octavian Harabagiu, iar la data de 24 februarie 2015 până la 24 februarie 2015, a fost transmis în folosință temporară cu titlu gratuit lui Ruslan Harabagiu (f.d.94 vol.I).

Prin contractul nr.2/16M de locațiune a autoturismului personal în scopuri administrative din 01 ianuarie 2016, încheiat între Octavian Harabagiu în calitate de locator și SRL "Avi Clima" în calitate de locatar, locatorul a transmis, iar locatarul a primit în folosință temporară, automobilul model ***** cu nr. de înmatriculare *****, până la 31 decembrie 2016 (f.d.26 vol.I).

Prin scrisoarea nr.02-1378/17 din 01 august 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule i-a solicitat SRL "Avi Clima" și lui Ruslan Harabagiu, prezentarea, dacă există, a acordului adițional referitor la termenul locațiunii conform contractului nr.2/15M a autoturismului personal în scopuri administrative din 01 ianuarie 2015 (f.d.16 vol.I).

Scrisoarea enunțată a fost recepționată de SRL "Avi Clima" la 03 august 2017, iar de către Ruslan Harabagiu la 09 august 2017 (f.d.16 verso vol.I).

Prin actul de stabilire a despăgubirii din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii aferent dosarului de daune nr. FVS/091/17, suma despăgubirii spre achitare în favoarea părții păgubite în urma accidentului rutier din 26 mai 2016, s-a stabilit în mărime de 44268,51 lei (f.d.17 vol.I).

Prin acordul nr. FVS/091/17 privind stabilirea despăgubirii de asigurare din 09 august 2017, încheiat între Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule și Valeriu Buga, s-a considerat accidentul rutier din 26 mai 2016 caz neasigurat. Părțile au convenit că mărimea despăgubirii de asigurare pentru compensarea prejudiciului persoanei păgubite constituie 44268,51 lei. În temeiul acordului, părțile au convenit că despăgubirea de asigurare reprezintă compensarea integrală pentru prejudiciul cauzat, inclusiv pentru prejudiciul care va apărea în viitor ca urmare a accidentului rutier din 26 mai 2016, produs din vina lui Ruslan Harabagiu. Beneficiarul declară că nu a primit de la persoana vinovată nici o despăgubire și transmite drepturile de creanță față de persoana vinovată Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (f.d.18 vol.I).

Prin ordinul Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule nr. OVS446/17 din 09 august 2017 cu privire la regularizarea dosarului de daune nr. FVS/091/17, s-a aprobat despăgubirea de asigurare în sumă de 244268,51 lei pentru deteriorările cauzate autovehiculul de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, ca urmare a producerii accidentului de circulație din 26 mai 2016 din vina lui Ruslan Harabagiu. Cuantumul despăgubirii de asigurare s-a stabilit în baza actului de evaluare nr.17-081 din 26 iunie 2017, întocmit de SRL "Antifraud Agency" și a acordului nr. FVS/091/17 (f.d.19 vol.I).

Potrivit ordinului de plată nr.684 din 09 august 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule i-a achitat lui Valeriu Buga suma de 44268,51 lei cu titlu de despăgubire de asigurare (f.d.10 vol.I).

Prin pretenția nr.02-1466/17 din 14 august 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule i-a solicitat SRL "Avi Clima" și lui Ruslan Harabagiu, în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației, să restituie suma de 45068,52 lei, dintre care suma despăgubirilor achitate în mărime de 44268,51 lei și cheltuielilor pentru evaluarea pagubelor în mărime de 800 lei (f.d.14 vol.I).

Pretenția enunțată a fost recepționată de SRL "Avi Clima" la 17 august 2017, iar scrisoarea expediată în adresa lui Ruslan Harabagiu, a fost restituită cu mențiunea "nereclamant" (f.d.15 vol.I).

La data de 30 octombrie 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Avi Clima" și Ruslan Harabagiu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.5-9 vol.I).

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 13 martie 2018, s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA și Octavian Harabagiu (f.d.68 vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus cerere de concretizare a acțiunii, concretizând cercul participanților la proces, indicând în calitate de pârâți ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" și SRL "Avi Clima" și în calitate de intervenient accesoriu pe Ruslan Harabagiu, solicitând încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 90-93 vol.I).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, a admis parțial acțiunea înaintată de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, emițând hotărârea enunțată mai sus (f.d.154; 157-164 vol.I).

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, avocatul Serghei Cebotari în interesele SRL "Avi Clima" a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse supra (f.d.156; 179-184 vol.I).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră hotărârea primei instanțe întemeiată și legală în partea contestată, iar argumentele cererii de apel neîntemeiate, reieșind din următoarele.

Potrivit art. 7 alin. (1) Cod civil (în redacția în vigoare din 01 martie 2019), legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Colegiul civil relevă că raportului juridic litigios îi sunt aplicabile normele Codului civil în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, în condițiile în care raportul juridic a luat naștere la data de 26 mai 2016.

Conform art. 1410 alin. (1) și (2) Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unei forțe majore (cu excepția cazurilor în care dauna a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă

izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Potrivit art.1403 alin. (1) Cod civil, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat.

Dispozițiile art. 1415 alin. (1) Cod civil, stabilesc că persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 2 din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, posesor de autovehicul - proprietarul de drept al autovehiculului, precum și persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locațiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislație.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, persoanele fizice și **persoanele juridice care au în posesiune autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.**

Potrivit art. 20 alin. (5) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, **drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule**, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art.14. În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Conform art. 33 alin. (1) și (3) din aceeași Lege, fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror posesori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită. Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat

plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Potrivit art.35 lit. a) din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieții Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu și, după caz, pentru cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, asupra persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deține poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Conform pct. 36 din același Regulament, persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligația să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule și cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire.

Din materialul probator administrat în cauză, reiese că vinovat de comiterea accidentului rutier din 26 mai 2016, a fost recunoscut Ruslan Harabagiu, conducătorul autovehiculului de model *****, cu nr. de înmatriculare *****.

La fel, s-a stabilit că mijlocul de transport enunțat aparține cu drept de proprietate lui Octavian Harabagiu, care, în temeiul contractului nr.2/16M de locațiune a autoturismului personal în scopuri administrative din 01 ianuarie 2016, a transmis către SRL "Avi Clima" în calitate de locatar, în folosință temporară, automobilul model ***** cu nr. de înmatriculare *****, până la 31 decembrie 2016.

Colegiul civil reține că SRL "Avi Clima" – posesorul mijlocului de transport de model *****, cu nr. de înmatriculare *****, reieșind din prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, avea obligația să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate

prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării, obligație care nu a fost executată de către SRL "Avi Clima", or, la materialele cauzei nu se atestă nici un înscris din care să rezulte contrariul.

Ținând cont de faptul că SRL "Avi Clima", la momentul producerii accidentului rutier nu avea încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, întemeiat a achitat persoanei păgubite - Valeriu Buga despăgubirea de asigurare în mărime de 44268,51 lei. Or, conform normelor de drept citate supra, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Din considerentele enunțate, instanța de apel respinge argumentele apelantului precum că Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule neîntemeiat a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite și că aceasta urma să fie achitată de asigurător.

În contextul situației de fapt constatată supra și a normelor de drept aplicabile speței, Colegiul civil apreciază ca fiind întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii pretenției Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva SRL "Avi Clima" cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare în mărime de 44268,51 lei.

Dispozițiile art.619 alin. (1) și (2) în coroborare cu dispozițiile art. 585 Cod civil, stabilesc că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Aplicând regulile de interpretare a normelor de drept citate, rezultă că prin obligație pecuniară se înțelege acea obligație, în virtutea căreia debitorul este obligat în baza unui contract sau a unei obligații extracontractuale prevăzute de Codul civil, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă, adică utilizează banii ca mijloc de probă. Prin urmare, obligația SRL "Avi Clima" de a plăti despăgubirea de asigurare în favoarea Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, reprezintă o obligație pecuniară.

Așadar, Colegiul civil relevă că dobânda prevăzută la art. 619 Cod civil, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine. Iar, în litigiul dedus judecății, prin neachitarea despăgubirii de asigurare, SRL "Avi Clima" a folosit mijloacele financiare ale Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Colegiul civil reține că somația Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule a fost recepționată de SRL "Avi Clima" la data de 17 august 2017, aceasta având termenul de 7 zile din momentul recepționării somației să facă plata sumei de 44268,51 lei în contul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (f.d.14; 15 vol.I).

Așadar, termenul de plată pentru SRL "Avi Clima" a început la data de 18 august 2017 și a expirat la data de 24 august 2017.

Conform calculului anexat la materialele cauzei, dobânda de întârziere a fost calculată pentru perioada cuprinsă între 25 august 2017 și până la 18 octombrie 2017, în mărime de 950,76 lei (38-39 vol.I).

Odată fiind stabilit faptul aflării în întârziere a SRL "Avi Clima", Colegiul civil consideră întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea admiterii pretenției Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule față de SRL "Avi Clima" cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 950,76 lei, conform calculului anexat.

În conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acord cu prevederile art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

În concordanță cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții

care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de apel reține că la depunerea acțiunii în prima instanță, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a anexat ordinul nr.8361 din 06 octombrie 2017 de plată a taxei de stat în mărime de 1367 lei (f.d.3 vol.I).

Colegiul civil reține că conform mandatului seria MA nr.1205267 din 25 octombrie 2017, avocatul Mariana Gavriș a fost împuternicită de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule să-i acorde asistență juridică în cauza civilă dată (f.d.4 vol.I).

Potrivit ordinului de plată nr.8261 din 06 octombrie 2017, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a achitat suma de 2500 lei Biroului Asociat de Avocați "Avornic și Partenerii" pentru serviciile de asistență juridică prestate în prezenta cauză (f.d.11 vol.I).

Conform practicii CtEDO referitoare la cheltuielile de asistență juridică, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Referitor la caracterul necesar al cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel reține că acestea au fost necesare în cauză, reclamantul fiind îndreptățit în temeiul art. 26 al Constituției Republicii Moldova și art. 8 Cod de procedură civilă de a beneficia de dreptul la apărare.

Referitor la caracterul real al cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul civil reține că acestea au fost realmente angajate, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr.1205267 din 25 octombrie 2017 și ordinului de plată nr.8261 din 06 octombrie 2017 (f.d.4; 11 vol.I).

Referitor la caracterul rezonabil al cheltuielilor suportate de apelant, instanța de apel apreciază acest aspect prin prisma următorilor factori:

- complexitatea cauzei;
- noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță;
- aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.);
- rezultatul obținut;
- restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei;

- justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză;
- suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Reieșind din obiectul procesului judiciar inițiat de reclamant și ținând cont de faptul că Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a achitat Biroului Asociaț de Avocați "Avornic și Partenerii" serviciile juridice legate de identificarea, acumularea probelor, coordonarea și pregătirea poziției procesuale la întocmirea ulterioară a acțiunii civile solicitate de reclamant și depunerea acesteia în instanța de judecată, Colegiul civil conchide că suma de 2500 lei este rezonabilă în raport cu factorii susmenționați.

Având în vedere că SRL "Avi Clima" este partea care a pierdut procesul, Colegiul civil consideră întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea încasării din contul SRL "Avi Clima" în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule a cheltuielilor de judecată în mărime de 3867 lei.

În mod corespunzător, raportând circumstanțele constatate la normele de drept enunțate mai sus, Colegiul civil consideră că prima instanță, justificat a admis acțiunea înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva SRL "Avi Clima" și corect a încasat de la SRL "Avi Clima" în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule suma de 44268,51 lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitată, în ordine de regres; suma de 950,76 bani cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 25 august 2017 – 18 octombrie 2017 și suma de 3867 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei

Subsidiar, Colegiul civil respinge ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului precum că acesta a fost în imposibilitate de a formula obiecții față procesul-verbal de constatare a pagubei. Or, SRL "Avi Clima" a avut posibilitatea să conteste mărimea despăgubirii de asigurare, atât în procesul instrumentării dosarului de daune de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, cât în cadrul procesului de judecată, prin înaintarea unui demers de numire a expertizei, drepturi de care SRL "Avi Clima" nu a făcut uz, ceea ce indică asupra faptului că acesta a fost de acord cu mărimea despăgubirii de asigurare.

În lumina celor expuse, instanța de apel conchide că soluția primei instanțe dată în legătură cu litigiul dedus judecății este una întemeiată și legală, iar instanța judecătorească, în hotărârea contestată, a indicat circumstanțele cauzei pe care le-a constatat și probele pe care și-a întemeiat concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, în strictă corespundere cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele apelantului sunt declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe.

Totodată, ținând cont de prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, citate supra, Colegiul civil respinge cerința apelantului SRL "Avi Clima" cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, or, cererea de apel formulată de SRL "Avi Clima" a fost respinsă, hotărârea primei instanțe fiind menținută fără modificări.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389-390, 394 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Serghei Cebotari în interesele societății cu răspundere limitată "Avi Clima".

Se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 mai 2019, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva întreprinderii mixte compania de asigurări "Grawe Carat Asigurări" societate pe acțiuni și societății cu răspundere limitată "Avi Clima", intervenient accesoriu Ruslan Harabagiu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu

Veronica Negru